

دستورالعمل تداوم تولید صنعت پتروشیمی در شرایط بحران

کمیته پدافند غیرعامل و مدیریت شرایط اضطراری / بحران

تیرماه ۱۴۰۴

فهرست

۲	۱- مقدمه
۲	۲- تعاریف
۳	۳- اسناد بالادستی
۳	۴- اهداف و سیاست‌ها
۳	۵- مسئولیت‌ها
۳	۶- دامنه کاربرد
۴	۷- وضعیت‌های آماده‌باش پدافند
۴	۸- راهبردهای تداوم تولید در وضعیت‌های مختلف پدافند
۶	۹- نحوه اجرای دستورالعمل
۶	۹-۱ اقدامات مورد نیاز در شرایط زرد
۶	۹-۲ اقدامات مورد نیاز در شرایط نارنجی
۷	۹-۳ اقدامات مورد نیاز در شرایط قرمز

۱- مقدمه

فعالیت زیرساخت‌های صنعت پتروشیمی به منظور تامین نیازهای اقتصادی و ارزی کشور و همچنین تامین نیاز صنایع پایین دست صنعت پتروشیمی، یکی از ضرورت‌های کشور است. در شرایط بحران تداوم تولید این صنعت منوط به امن سازی فرآیندهای پرمخاطره، کاهش سطح مخاطره تا حد قابل قبول و مصون سازی و مدیریت مخاطرات است. این دستورالعمل به منظور ایجاد یکپارچگی در سازماندهی فعالیت شرکت‌های پتروشیمی در شرایط بحران و با هدف اعمال حاکمیت، وحدت فرماندهی و ایجاد هماهنگی‌های لازم در راستای مدیریت پایدار ریسک مخاطرات و تهدیدات، به عنوان یک سند الزامی از طرف کمیته مدیریت بحران شرکت ملی صنایع پتروشیمی تهیه و ابلاغ شده است. در این دستورالعمل تنها راهبردهای تداوم فعالیت مجتمع‌های پتروشیمی مطرح شده و کمی سازی راهبردها بر عهده کمیته مدیریت بحران مناطق برای شرکت‌های پتروشیمی مستقر در مناطق متمرکز و مدیریت کنترل تولید برای شرکت‌های مستقر در مناطق غیرمتمرکز است. اجرا و پیاده سازی این سند بر عهده بالاترین مقام هر شرکت در صنعت پتروشیمی است.

۲- تعاریف

شرایط اضطراری/بحران: وضعیتی است که در پی وقوع مخاطرات و قریب الوقوع بودن حادثه یا بعد از آن ایجاد می شود که سازمان بخشی از منابع یا کل منابع خود را برای پاسخ به آن به کار می برد.

کمیته مدیریت بحران منطقه: در اینجا منظور کمیته مدیریت بحران مستقر در مناطق متمرکز پتروشیمی مانند عسلویه و ماهشهر است.

ستاد فرماندهی مدیریت بحران صنعت پتروشیمی: در اینجا منظور کمیته مدیریت بحران شرکت ملی صنایع پتروشیمی به ریاست معاون وزیر نفت و مدیرعامل است.

مصون سازی: مجموعه اقدامات و تدابیر پدافند غیرعاملی که به کارگیری آنها باعث کاهش آسیب پذیری ها و یا بی اثر سازی تهدیدات بر زیرساخت، جامعه و پیکره کشور، ایجاد پایداری، تاب آوری و دستیابی به امنیت کامل در برابر تهدیدات می شود.

مدیریت شرایط اضطراری/بحران: فرآیندی مستمر و هدفمند در شش مرحله شامل: پیش بینی، پیش گیری، حفاظت، آمادگی، واکنش و باز توانی است که با هدف حفظ پایداری و تداوم حیات سازمان برای زمان وقوع وضعیت‌های اضطراری/بحران، طرح ریزی و استقرار می یابد.

واحدهای ویژه: واحدهای عملیاتی که بر اساس نیاز کشور و اعلام کمیته مدیریت بحران منطقه/مدیریت کنترل تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی نیاز به تداوم فعالیت آنها است.

واحدهای عادی: واحدهای عملیاتی که با اعلام کمیته مدیریت بحران منطقه/ مدیریت کنترل تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی نیاز به تداوم فعالیت آنها به صورت پیوسته نیست.

۳- اسناد بالادستی

- دستورالعمل آمادهباش دستگاههای بخش کشوری در برابر تهدیدات نظامی دشمن مصوبه شماره ۱۶۰۱۱/۰۳/۳۰۸۱ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۸ کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور.
- دستورالعمل نحوه اعمال الزامات و ملاحظات پدافند غیرعامل در زیرساختهای با اهمیت بالای بخش غیردولتی- مصوبه شماره ۱۶۰/۳۰۵۰/ک مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۱ کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور.
- سند راهبردی پدافند غیرعامل صنعت نفت کشور مصوبه شماره ۱۶۰/۱/۲۲۰۶ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۹ کمیته دائمی پدافند غیرعامل کشور.
- راهنمای مدیریت شرایط اضطراری/بحران در صنعت نفت (2) MOP-PDCM-GL-003

۴- اهداف و سیاستها

اهداف و سیاستهای کلی تدوین این دستورالعمل عبارت است از:

- ایجاد فرآیند پویا و کارآمد در وضعیتهای مختلف آمادهباش (سفید، زرد، نارنجی و قرمز)
- ایجاد و ارتقاء سطح آمادگی عملیاتی برای انجام واکنش سریع و به موقع در برابر تهدیدات
- تحقق و اجرای اهداف پدافند غیرعاملی شامل تداوم کارکردهای اساسی و کلیدی، آمادگی و کاهش پیامدها

۵- مسئولیتها

- بازنگری و بهروزرسانی این سند بر عهده کمیته مدیریت بحران شرکت ملی صنایع پتروشیمی است.
- وظیفه اجرای مفاد این سند بر عهده مدیران عامل شرکتهای صنعت پتروشیمی است.
- کمی سازی و نظارت بر حسن اجرای این سند در شرکتهای مستقر در مناطق متمرکز بر عهده کمیته مدیریت بحران منطقه و در شرکتهای مستقر در سایر مناطق بر عهده مدیریت کنترل تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی است.

۶- دامنه کاربرد

این سند برای کلیه هلدینگهای پتروشیمی، شرکتهای پتروشیمی، پتروپالایشی، یوتیلیتی صنعت پتروشیمی، غیرصنعتی، مجموعههای اداره کننده مناطق متمرکز پتروشیمی اعم از خصوصی و دولتی لازم الاجرا می باشد. تهیه

مستندات تکمیلی از جمله رویه‌های اجرایی و دستورالعمل‌های کاری در صورتی که مغایرتی با چارچوب و کلیات این سند نداشته باشد، بلامانع است.

۷- وضعیت‌های آماده‌باش پدافند

وضعیت‌های آماده باش تعریف شده در پدافند که توسط سازمان پدافند غیرعامل اعلام می‌شود به شرح زیر است:

- وضعیت سفید: احتمال وقوع درگیری با دشمن وجود نداشته و یا خیلی کم و ضعیف برآورد می‌شود.
- وضعیت زرد: احتمال وقوع تهدید نظامی از سوی دشمن وجود دارد.
- وضعیت نارنجی: وقوع درگیری با احتمال زیاد برآورد می‌شود.
- وضعیت قرمز: تهاجم دشمن آغاز شده است.

۸- راهبردهای تداوم تولید در وضعیت‌های مختلف پدافند

شرکت‌های صنعت پتروشیمی جهت تداوم تولید در وضعیت‌های مختلف پدافندی، ضمن رعایت مفاد ماده ۹ «دستورالعمل آماده‌باش دستگاه‌های بخش کشوری در برابر تهدیدات نظامی دشمن»، لازم است راهبردهای ذیل را به صورت تخصصی رعایت نمایند.

جدول شماره (۱): راهبردهای تداوم تولید در وضعیت‌های مختلف پدافند

نوع فرآیند	وضعیت سفید	وضعیت زرد	وضعیت نارنجی	وضعیت قرمز
اوره و آمونیاک	۱- عملکرد عادی ۲- تامین تجهیزات کنترلی و آتش نشانی مورد نیاز	۱- آمادگی برای کاهش سطح مخازن آمونیاک ۲- مدیریت مناسب انبارش اوره جهت آمادگی تولید اوره با ظرفیت کامل	۱- کاهش سطح مخازن آمونیاک به حداقل ممکن ۲- تولید آمونیاک فقط به اندازه مورد نیاز واحد اوره بدون ذخیره سازی ۳- تولید اوره به منظور مصرف و کاهش ذخیره آمونیاک	۱- کاهش فوری سطح مخازن آمونیاک به حداقل ممکن ۲- توقف تولید آمونیاک ۳- توقف تولید اوره پس از اتمام ذخیره آمونیاک
پالایش گاز	۱- عملکرد عادی ۲- تامین تجهیزات کنترلی و آتش نشانی مورد نیاز	۱- هماهنگی با بالادست برای توقف یا فعالیت با ظرفیت کمتر ۲- آمادگی برای تخلیه مخازن LPG	۱- تولید با ظرفیت حداقلی ۲- کاهش سطح مخازن LPG به حداقل ممکن	۱- توقف فعالیت ۲- کاهش فوری مخازن LPG به حداقل ممکن

نوع فرآیند	وضعیت سفید	وضعیت زرد	وضعیت نارنجی	وضعیت قرمز
الفین	۱- عملکرد عادی ۲- تامین تجهیزات کنترلی و آتش نشانی مورد نیاز	۱- تولید با ظرفیت حداکثری برای مصرف مخازن خوراک ۲- کاهش سطح مخازن خوراک به حداقل ممکن	۱- تولید با ظرفیت حداقلی ۲- کاهش سطح مخازن خوراک و محصول ۳- فعالیت پایین دست با ظرفیت کامل به منظور مصرف مواد	۱- کاهش فوری مخازن ۲- توقف فعالیت واحدها
متانول	۱- عملکرد عادی ۲- تامین تجهیزات کنترلی و آتش نشانی مورد نیاز	۱- تولید با ظرفیت کمتر به منظور مدیریت سطح مخازن ۲- آمادگی برای تخلیه مخازن متانول	۱- تولید با ظرفیت حداقلی ۲- کاهش سطح مخازن محصول به حداقل ممکن	۱- توقف فعالیت ۲- کاهش فوری مخازن متانول
آروماتیک	۱- عملکرد عادی ۲- تامین تجهیزات کنترلی و آتش نشانی مورد نیاز	۱- آمادگی برای تغییر فرآیند به منظور تولید سوخت ۲- مدیریت سطح مخازن خوراک	۱- تنظیم ظرفیت تولید با سوخت مورد نیاز کشور ۲- مدیریت سطح مخازن	۱- توقف/ فعالیت بر اساس نیاز کشور به سوخت ۲- کاهش سطح مخازن به حداقل ممکن
پلیمر	۱- عملکرد عادی ۲- تامین تجهیزات کنترلی و آتش نشانی مورد نیاز	۱- مدیریت سطح مخازن خوراک ۲- مدیریت مناسب انبارش محصول و آمادگی تولید با ظرفیت کامل ۳- محدود نمودن زنجیره مواد خطرناک مانند کلر	۱- تولید با ظرفیت کامل به منظور مصرف مخازن خوراک ۲- توقف زنجیره مواد خطرناک مانند کلر و تخلیه خطوط آن	۱- کاهش سریع سطح مخازن ۲- توقف تولید
شیمیایی / سایر	۱- عملکرد عادی ۲- تامین تجهیزات کنترلی و آتش نشانی مورد نیاز	۱- آمادگی تولید با حداقل ظرفیت ۲- آمادگی برای کاهش سطح مخازن خوراک و محصول تا حد ممکن	۱- تولید با حداقل ظرفیت ۲- کاهش سطح مخازن خوراک و محصول تا حد ممکن	۱- توقف تولید ۲- کاهش سریع سطح مخازن

نوع فرآیند	وضعیت سفید	وضعیت زرد	وضعیت نارنجی	وضعیت قرمز
یوتیلیتی / بنادر صادراتی / تاسیسات خط لوله اتیلن غرب	۱- عملکرد عادی ۲- تامین تجهیزات کنترلی و آتش نشانی مورد نیاز	۱- عملکرد عادی ۲- آمادگی برای فعالیت/ توقف شرکتها	۱- تداوم عملکرد با آمادگی کامل ۲- فعالیت/ توقف شرکت های مستقر در مناطق متمرکز با واحد یوتیلیتی هماهنگ شود	۱- تداوم عملکرد با آمادگی کامل ۲- توقف در صورت مورد حمله قرار گرفتن

۹- نحوه اجرای دستورالعمل

در این بخش اهم اقدامات مورد نیاز برای اجرای دستورالعمل حاضر در شرایط مختلف پدافندی درج شده است.

۹-۱ اقدامات مورد نیاز در شرایط زرد

- با اعلام شرایط پدافندی زرد، کمیته بحران در مناطق و شرکتها تشکیل شده و آمادگی های لازم برای مدیریت منطقه/ شرکت در شرایط اضطراری کسب شود.
- نیازمندی های ویژه تولید مانند سوخت یا نیاز صنایع پایین دست از کمیته مدیریت بحران شرکت ملی صنایع پتروشیمی استعلام شود.
- راهنماهای مطرح شده در جدول (۱) برای واحدهای عملیاتی مختلف کمی سازی شده، میزان مجاز ذخیره مخازن و ظرفیت تولید مجاز مشخص شده و به شرکتها ابلاغ شود. این وظیفه در مناطق بر عهده کمیته مدیریت بحران پتروشیمی منطقه و در شرکت های سایر مناطق با مدیریت کنترل تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی است.

۹-۲ اقدامات مورد نیاز در شرایط نارنجی

- جلسات کمیته مدیریت بحران در منطقه / شرکت به صورت مداوم تشکیل شده و امن سازی اضطراری و کاهش مخاطرات در دستور کار قرار گیرد.
- تصمیم گیری در خصوص توقف یا فعالیت واحدها صرفا توسط کمیته مدیریت بحران منطقه / مدیریت کنترل تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی انجام شده و واحدهای ویژه و عادی مشخص شود.
- هرگونه فعالیت/ توقف بدون هماهنگی کمیته مدیریت بحران منطقه/ مدیریت کنترل تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی ممنوع بوده و با مستنکفین مطابق قوانین مربوطه برخورد خواهد شد.

- کمیته مدیریت بحران منطقه/ شرکت بر نحوه مدیریت تخلیه مخازن نظارت نموده و سطح مخازن به صورت روزانه به مدیریت کنترل تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی اعلام شود.
- پس از امن سازی، تخلیه مخازن و مواد خطرناک مجوز فعالیت یا دستور توقف از سوی کمیته مدیریت بحران منطقه/ مدیریت کنترل تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی بر اساس یک برنامه جامع تولید به شرکت ها داده می شود.
- هرگونه محصول با گرید مشخص با هماهنگی مدیریت صنایع پایین دستی شرکت ملی صنایع پتروشیمی تولید و عرضه شود.

۹-۳ اقدامات مورد نیاز در شرایط قرمز

- جلسات کمیته مدیریت بحران در منطقه / شرکت به صورت روزانه تشکیل شده و ارتباط مستمر جهت دریافت دستورات با ستاد فرماندهی مدیریت بحران صنعت پتروشیمی حفظ شود.
- در صورت مورد حمله قرار گرفتن یکی از مجتمع های منطقه، آن مجتمع از سرویس خارج شده و سایر مجتمع های منطقه تا پایان ماموریت محوله بر اساس جدول (۱) به فعالیت ادامه می دهند.
- توقف واحدهای ویژه تنها با دستور کمیته مدیریت بحران منطقه یا در زمان مورد حمله واقع شدن خود واحد خواهد بود.

ضروری است تمامی تصمیمات اتخاذ شده در کمیته های مدیریت بحران منطقه / شرکت به صورت مناسب و با حفظ محرمانگی مستندسازی شود.

سال ۱۴۰۴: سرمایه‌گذاری برای تولید

مقام معظم رهبری (مد ظله العالی)

تاریخ: ۱۸/۴/۱۴۰۴
شماره: ۲۴۵۸۶
پیوست: ۱-۱۰۹/ص پ

پیوست: دارد

جناب آقای دکتر عباس زاده
معاون محترم وزیر و مدیرعامل

موضوع: دستورالعمل تداوم تولید صنعت پتروشیمی در شرایط بحران

با سلام،

احتراما پیرو مصوبات کمیته مدیریت شرایط اضطراری و پدافند غیر عامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی، به پیوست دستورالعمل فوق الذکر جهت استحضار و صدور دستورات مقتضی ایفاد می‌گردد.

مدیران محترم هلدینگ ملی پتروشیمی
مدیران محترم شرکت ملی پتروشیمی (غیر هلدینگ)
مدیران محترم کمیته ملی بحران مناطق علوم و ماهر
مدیر محترم کنترل تولید
داود اعمامی
مدیر بهداشت، ایمنی، محیط زیست
و پدافند غیر عامل

باسلام و احترام؛ از آنجاکه لازم است در شرایط و وضعیت‌های مختلف زمینه تولید امن شرکت ملی پتروشیمی فراهم گردد، دستورالعمل پیوست تدوین شده است. لطفاً ضمن ابلاغ آن به زیرمجموعه، چنانچه نظرات اصلاحی در این خصوص وجود دارد، جهت استفاده در ویرایش‌های بعدی به واحد HSE شرکت ملی صنایع پتروشیمی ارسال گردد.

رونوشت:

اعضای محترم کمیته مدیریت شرایط اضطراری و پدافند غیر عامل، جهت استحضار و اقدام

تهران - خیابان شیخ بهایی شمالی، شماره ۱۴۴، کد پستی: ۱۹۹۳۸۳۴۵۵۷، تلفن: (۰۲۱) ۸۴۹۹۱ - صندوق پستی: ۶۸۹۶ - ۱۹۳۹۵

نشانی الکترونیکی: info@nipc.ir | آدرس: www.nipc.ir